

३. पाऊस आला! पाऊस आला!

एका. म्हणा. वाचा.

पाऊस आला! पाऊस आला!
ऐन दुपारी विजा चमकल्या
कडाड कडकड भणाण वारा
जिकडे तिकडे गारा, गारा.

पाऊस आला! पाऊस आला!
दिवाळीतला खचला किल्ला
भुंकत सुटली सगळी कुत्री
आजोबांनी शिवली छत्री!

पाऊस आला! पाऊस आला!
'उशीर, त्यातच हा घोटाळा',
बाबा गेले करीत चडफड
आईचेही भिजले पापड.

पाऊस आला! पाऊस आला!
आम्ही केला एकच गिल्ला
हसत म्हणाल्या मॅडम कुट्टी
'चला पळा, शाळेला सुट्टी!'

– विंदा करंदीकर

शब्दार्थ : ऐन दुपारी – भर दुपारी. भणाण वारा – वाऱ्याचा भयभीत करणारा आवाज. खचणे – खाली खाली जाणे, ढासळणे. चडफड – राग. गिल्ला करणे – गोंधळ करणे.

स्वाध्याय

प्र. १. एक-दोन वाक्यांत उत्तरे लिहा.

- (अ) विजा केव्हा चमकल्या?
- (आ) सुटलेला वारा कसा होता?
- (इ) पाऊस आल्यामुळे आजोबांनी काय केले?
- (ई) आलेल्या पावसामुळे बाबांनी चडफड का केली?
- (उ) पावसामुळे आईचे कोणते नुकसान झाले?

प्र. २. (अ) शब्दातील शेवटचे अक्षर सारखे येणारे शब्द कवितेतून शोधा व लिहा.

उदा., वारा-गारा

(अ) कुत्री (आ) गिल्ला (इ) पापड (ई) पळा (उ) कुट्टी

(आ) कडकड, चडफड, तडफड यांसारखे आणखी शब्द तयार करा.

प्र. ३. खालील शब्दांचे वचन बदला.

(अ) माणूस (आ) गाय (इ) दप्तर (ई) पाणी (उ) वह्या (ऊ) पत्र

प्र. ४. अचानक आलेल्या पावसामुळे तुमची कधी फजिती झाली आहे का? तो प्रसंग वर्गात सांगा.

प्र. ५. अचानक आलेल्या पावसामुळे दिवाळीत तुम्ही केलेल्या तयारीचे कोणकोणते नुकसान होते ते चार-पाच वाक्यांत लिहा.

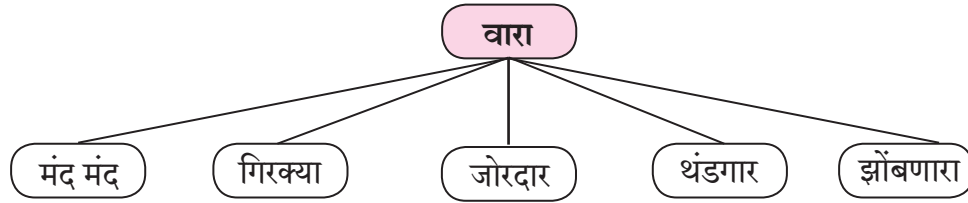
प्र. ६. सुरुवातीला एक वाक्य दिले आहे. तुमच्या मनाने पुढील वाक्ये लिहा.

(अ) रिमझिम पाऊस पडत होता.

(आ) रिक्षा खडखड करत थांबली.

प्र. ७. 'वारा' या शब्दाशी संबंधित आलेले शब्द वाचा. त्यांचा वाक्यांत उपयोग करा.

उदा., भणाणणारा वारा सुटला होता.

प्र. ८. पापड कशाकशापासून बनवले जातात याची माहिती आईला विचारून लिहा.

प्र. ९. उन्हाळ्यामध्ये वाळवून साठवण्याचे कोणकोणते पदार्थ आई करते ते लिहा.

उदा., पापड.

प्र. १०. पावसाळा सुरू होताच तुम्ही पावसापासून बचाव करण्यासाठी कोणकोणती पूर्वतयारी करता?

उदा., छत्री खरेदी करणे.

उपक्रम : (१) पावसाची गाणी मिळवा. वर्गात सादर करा.

(२) 'पावसाळ्यातील एक दृश्य' निसर्गचित्र काढा व रंगवा.

शिक्षकांसाठी : पाठ्यपुस्तकातील सर्व कवितांचे विद्यार्थ्यांकडून तालासुरात, साभिनय सादरीकरण करून घ्यावे.